

Hier staan wij voor!

De identiteit van
de scholen van de
Vereniging voor
Protestants Christelijk
Onderwijs "De Viermaster"

Identiteitsnotitie
2018

De Viermaster
Vereniging voor Protestants Christelijk Onderwijs

Inleiding

Waar staat VPCO De Viermaster voor? Wat geven wij de leerlingen op onze scholen mee? Waar halen wij dat vandaan? Wat verwachten wij van elkaar en hoe houden wij elkaar scherp? Kortom: wat verstaan wij onder christelijk onderwijs? Op deze vragen geeft deze notitie antwoord.

Dit document biedt een uitnodigend kader voor iedereen die bij het onderwijs op onze scholen betrokken is, om vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van ons verhaal.

Het is een vervolg op onze Identiteitsnotitie uit 2010. Die heeft in de afgelopen jaren een waardevol kader geboden voor de identiteitsontwikkeling van de vereniging en van de scholen. Met deze herziene versie zetten we een stap verder, voortbouwend op de basis die we in 2010 hebben gelegd en aansluitend bij de ontwikkeling van de vereniging en ontwikkelingen in het onderwijs en de samenleving.

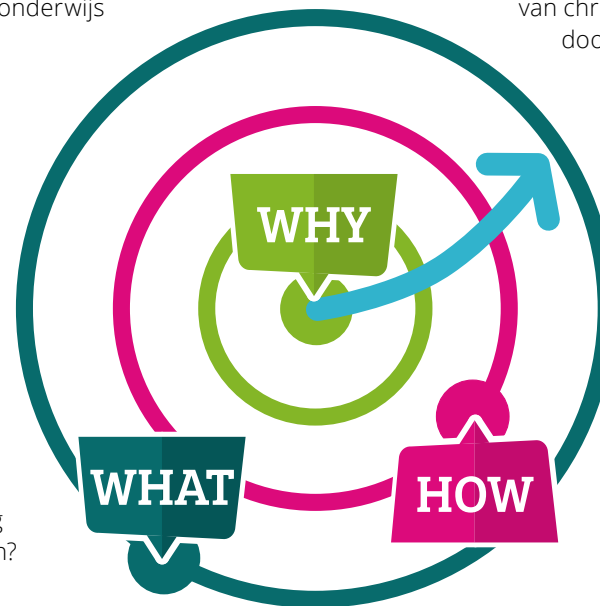
Voor de scholen wil deze notitie een perspectief bieden waarop zij hun eigen verhaal, geënt op de specifieke behoeften, kenmerken en traditie van hun omgeving, kunnen oriënteren. Het bestuur nodigt de scholen uit om opnieuw in gesprek te gaan over hun identiteitsverhaal en dat te iken aan het perspectief dat in deze notitie wordt geschetst. Het bestuur stelt op basis daarvan de identiteitsverhalen van de scholen vast.

In deze tijd wordt steeds meer van scholen en schoolorganisaties gevraagd dat zij kunnen vertellen wat zij onder goed onderwijs verstaan en hoe zij dat in de praktijk gestalte geven. Daarmee is de 'vormingsvraag' nadrukkelijker op tafel gekomen: wat beogen wij in de vorming van jonge mensen en wat willen wij hun daarvoor meegeven?

Met die vraag beginnen we in deze notitie. We gebruiken daarbij de Golden Circle van de Amerikaan Simon Sinek. Hoe scherper een organisatie onder woorden weet te brengen waartoe en van waaruit zij de dingen doet die ze doet, hoe krachtiger en overtuigender ze is, stelt Sinek. Zijn advies is dan ook: begin bij het why van de organisatie, om van daaruit aan te geven hoe je dat gestalte geeft en wat je daarvoor te bieden hebt.

Zo is deze notitie dan ook opgebouwd. We beginnen bij de belofte die we als VPCO De Viermaster aan onze leerlingen en ouders doen (waartoe) en het geloof waarop wij die baseren (van waaruit). Samen is dat het why van onze organisatie. Vervolgens beschrijven we wat dat van alle betrokkenen vraagt (how) en wat we concreet te bieden hebben (what). Bij elkaar vormen deze elementen de brede identiteit van onze vereniging.

We danken de groep ouders, leerkrachten, directeuren en bestuursleden die over de verwoording hebben meegedacht. We zijn ervan overtuigd dat we hiermee een inspirerend nieuw hoofdstuk hebben toegevoegd aan het levende verhaal van christelijk onderwijs in deze regio, tot zegen van de kinderen die door hun ouders en verzorgers aan onze zorg zijn toevertrouwd.

Ten slotte

De liefde van God doorgeven en voorleven – dat is voor ons de kern van goed onderwijs. Met onze belofte aan onze leerlingen zetten we hoog in. We zetten ons er naar beste vermogen voor in om die belofte waar te maken. Dat doen we in afhankelijkheid van God en met dankbaarheid voor de ruimte en de gaven die we hebben gekregen om op deze manier christelijk onderwijs te geven. Het is onze hoop dat de kinderen die aan onze zorg zijn toevertrouwd, op basis van wat zij hebben meegekregen iets nieuws in deze wereld zullen brengen. Het bestuur wenst alle betrokkenen bij het onderwijs op onze scholen Gods zegen toe bij hun verantwoordelijke taak.

Het bestuur - Ederveen, april 2018

I. WHY

Onze belofte aan onze leerlingen

Op onze scholen word je gezien en ben je geliefd. Door God en door ons. Je mag opgroeien zoals God voor ogen heeft, je ontwikkelen tot een parel in Gods hand en wandelen in de voetsporen van Jezus. Hoe God ons heeft bedoeld, weten we door het unieke voorbeeld van Jezus, die ons laat zien wat het betekent om vanuit Gods liefde te leven. Doordat je bij ons liefde en geborgenheid hebt ervaren, durf je je kracht én je kwetsbaarheid te laten zien. Zoek je vanuit vertrouwen naar verbinding met de ander. Geef je de liefde die je hebt ervaren door. En werk je mee aan een wereld waarin mensen zich gezien en geliefd weten.

Waar komt onze belofte vandaan?

Wij geloven dat goed onderwijs staat of valt met het doorgeven van Gods liefde voor mensen, zoals die is geopenbaard in de Bijbel. Voor ons is de Bijbel als Woord van God dan ook de bron van ons onderwijs. In onze grondslag staat dat we – met respect voor elkaars geloofsbeleving – onze gemeenschappelijke basis hebben in de Bijbel “als het Woord van God, bron voor het geloof en hoogste norm voor leven en handelen”.

Dat het ons om goed onderwijs gaat, verwoorden we in onze missie:

Kinderen toerusten met kennis, vaardigheden en geloof.

De wereld waarin wij leven

Wij geloven dat God zo veel van deze wereld houdt, “dat Hij Zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft” (Johannes 3:16). Vanuit dat geloof kunnen we niet anders dan hoopvol in deze wereld staan. Wij geloven dat het onderwijs dat wij voorstaan, kinderen toerust om een positieve bijdrage te leveren aan de samenleving. In een wereld waarin mensen vaak worden afgemeten aan hun maatschappelijk succes en bijdrage aan de economie, benadrukken wij de vaste waarde van ieder mens als schepsel van God. Wij geloven dat het toerusten van jonge mensen met geloof, hoop en liefde uitzicht geeft op een hoopvolle toekomst.

II. HOW

Pedagogisch klimaat

Om – in afhankelijkheid van God – onze belofte waar te maken, streven wij allereerst naar een pedagogisch klimaat van vertrouwen, liefde en geborgenheid, geïnspireerd door de liefde van God en een persoonlijke relatie met Jezus Christus. De onmisbare ingrediënten van dat pedagogisch klimaat zijn, zeggen wij op basis van Galaten 5:22-23.

“liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing”.

Daaraan zijn wij als scholen en als vereniging herkenbaar.

Wat vraagt dat van ons?

Onze belofte vraagt om leerkrachten, medewerkers, leidinggevend en bestuurders die

- hun taak in de vereniging en de scholen vervullen vanuit hun geloof in en een persoonlijke relatie met God en Jezus Christus;
- de leerlingen en elkaar proberen te zien zoals Jezus mensen ziet en daardoor Zijn liefde doorgeven en voorleven;
- zich in hun handel en wandel laten leiden door de Tien Geboden (Exodus 20) en “liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing” (Galaten 5), en daarin een voorbeeldfiguur willen zijn. Dit is zichtbaar in de manier van kleden en presenteren.
- eerlijk, open en kwetsbaar durven zijn, fouten kunnen toegeven, kunnen vergeven en de minste durven zijn, tegenspraak kunnen bieden en incasseren;
- inhoud kunnen geven aan de kernwaarden van de vereniging: Geïnspireerd, Deskundig, Gemotiveerd, Dienstbaar;
- de school en de vereniging zien als een gemeenschap waarin mensen samen leren, oefenen, delen, elkaar ruimte bieden en groeien;
- op zo'n manier kunnen omgaan met diversiteit in de school en de samenleving dat iedereen mag weten dat hij/zij erbij hoort.

Van de scholen vraagt het dat zij open staan voor alle leerlingen. Onze scholen zien zichzelf als gemeenschappen waarin de ontwikkeling van de professionele en persoonlijke identiteit van de medewerkers wordt gestimuleerd en het gesprek over identiteit in openheid en respect geregeld wordt gevoerd.

Van de vereniging vraagt het goed werkgeverschap dat is gericht op een veilig en inspirerend werkklimaat en ruimte voor eigenheid, initiatief en in- en tegenspraak.

III. WHAT

In alles wat we dagelijks in de scholen en de vereniging doen, proberen we inhoud te geven aan onze belofte. We geven hieronder op diverse terreinen aan wat dat concreet betekent.

1. Levensbeschouwelijk

- Godsdienstige vorming is een belangrijk onderdeel van het lesprogramma van de scholen. Zij hebben beschreven wat zij met godsdienstige vorming beogen. De kerndoelen godsdienstige/levensbeschouwelijke vorming voor het protestants christelijk basisonderwijs kunnen daarvoor een inspiratiebron zijn.
- Op de scholen wordt methodisch aandacht besteed aan godsdienstige vorming. Een godsdienstmethode is daarbij een hulpmiddel dat de leerkracht op professionele wijze kan inzetten.
- Het gebed heeft op de scholen een belangrijke plaats. Kinderen leren wat bidden is en hoe ze persoonlijk in gesprek kunnen zijn met God. De kinderen worden actief bij het gebed betrokken. Op elke school wordt in ieder geval aan het begin en aan het einde van de schooldag met de kinderen gebeden.
- Het vertellen van Bijbelverhalen is een belangrijk onderdeel van godsdienstige vorming. Minimaal driemaal per week wordt een Bijbelverhaal verteld. Bij voorkeur vanaf groep 6 en in ieder geval vanaf groep 7 wordt er met de kinderen uit de Bijbel gelezen. Aan het einde van groep 8 krijgen de leerlingen als afscheidsgeschenk door of namens het bestuur een Bijbel aangeboden.
- Als onderdeel van godsdienstige vorming wordt in de hoogste groepen ook aandacht besteed aan kerkgeschiedenis en kernpunten uit de christelijke traditie.
- Bij godsdienstige vorming hoort ook het ontwikkelen van een respectvolle houding ten aanzien van niet-gelovigen en andere religies. Alle scholen hebben daarop op grond van het geloof in Jezus Christus een visie geformuleerd en brengen die tot uiting in het lesprogramma en hun beleid ten aanzien van bijvoorbeeld aandacht voor niet-christelijke feesten.

- Het zingen van liederen verdient een prominente plaats op onze scholen. Elke school heeft beleid geformuleerd inzake het aanleren van psalmen en andere christelijke liederen.
- Vieren is op een christelijke school een belangrijk onderdeel van het schoolleven. Elke school heeft beleid geformuleerd ten aanzien van jaar- en weekopeningen en -sluitingen, het vieren van christelijke feesten en deelname aan speciaal op schoolkinderen gerichte kerkdiensten. Daarin is onder meer de verwachting opgenomen dat alle leerlingen daarbij aanwezig zijn.
- Elke school geeft op eigen wijze vorm aan de relatie met de kerken in dorp of wijk. Die relatie kan concreet gestalte krijgen in onder meer scholendiensten of themadiensten, bijvoorbeeld op Bid- en Dankdag.

2. Pedagogisch

- Als we elke leerling als een uniek schepsel van God zien, betekent dat iets voor de aandacht en zorg die we leerlingen geven. De scholen laten zien hoe hun zorgbeleid te maken heeft met de belofte en hoe zij daarin 'meer dan het gewone' doen.
- De scholen maken op basis van de belofte duidelijk welk (voorbeeld)gedrag zij van leerkrachten, medewerkers en leerlingen verwachten.
- Veiligheid betekent voor ons meer dan maatregelen om discriminatie, geweld, pesten en seksuele intimidatie tegen te gaan en te voorkomen. Onze scholen werken actief en concreet aan een klimaat waarin iedereen gezien wordt en er bij hoort.

3. Onderwijskundig

- De scholen relateren hun onderwijskundige keuzen aan de belofte. Zij expliciteren met name hoe zij het samenspel tussen individueel en gezamenlijk leren vormgeven.
- Bij de keuze van lesmethoden wordt rekening gehouden met de levensbeschouwelijke en pedagogische uitgangspunten van de school.
- Voor onze scholen staat het aanleren van een positief-kritische houding ten aanzien van de buitenwereld voorop. De scholen maken duidelijk hoe zij kinderen op een verantwoorde en kritische manier leren omgaan met alles wat via de digitale wereld en leer- en leesboeken tot hen komt. Dat kan betekenen dat ze bijvoorbeeld boeken met magische of occulte inhoud buiten de school houden.

III. WHAT

4. Maatschappelijk

- De scholen laten in hun visie op burgerschapsvorming zien hoe zij leerlingen voorbereiden op de positieve bijdrage die zij aan een vreedzame en rechtvaardige samenleving kunnen leveren.
- Alle scholen organiseren concrete acties om de leerlingen te leren zorg te hebben voor minderbedeelden.
- Alle scholen laten zien hoe zij concreet gestalte geven aan rentmeesterschap en duurzaamheidseducatie.
- Alle scholen werken actief aan verbinding met religieuze en maatschappelijke instellingen en initiatieven in de omgeving.

5. Organisatorisch

Op schoolniveau:

- Elke school vertaalt deze notitie in een eigen, uitnodigend verhaal van de school dat weergeeft hoe de belofte in de eigen specifieke context en cultuur gestalte krijgt. De school maakt daarin ook duidelijk welke verwachtingen eruit voortvloeien ten aanzien van onder meer deelname aan godsdienstige activiteiten, gedrag en kleding. Onze scholen zijn gemeenschappen waarin geregeld het gesprek wordt gevoerd met alle betrokkenen over de manier waarop de belofte gestalte krijgt. Op elke school vindt tenminste één keer per jaar in het team een identiteitsgesprek plaats. Daarnaast vindt ook met de ouders, gebedsgroep of klankbordgroep een identiteitsgesprek plaats. Daarin kunnen in een sfeer van veiligheid en vertrouwen de persoonlijke (geloofs)ontwikkeling en de voeding daarvan, professionele uitdagingen en de ontwikkeling van het verhaal van de school aan de orde komen.
- De scholen zijn gemeenschappen waarin de bijdrage en het meedenken van ouders noodzakelijk is, wordt gestimuleerd en gewaardeerd. Er zijn gebedsgroepen en/of klankbordgroepen identiteit die op initiatief van de ouders of van de directie zijn gevormd. De scholen maken duidelijk welke verwachtingen zij van ouders en leerlingen hebben als het gaat om de godsdienstige aspecten van het onderwijs (bidden, zingen, vertellen, vieren) en blijven daarover in gesprek.
- In de gesprekken in het kader van de gesprekscyclus is de bijdrage die de leerkracht levert aan de realisering van de belofte, onderwerp van gesprek, evenals de ondersteuning die de school daarin zou kunnen bieden. De persoonlijke geloofsbeleving en -ontwikkeling van de leerkracht kan daarbij aan de orde komen. De directeuren dragen er zorg voor dat deze gesprekken in een sfeer van vertrouwen en veiligheid plaatsvinden.

Op bestuursniveau:

- Het bestuur hanteert een open, uitnodigend toelatingsbeleid voor leerlingen. Het vraagt wel aan ouders dat ze bij de aanmelding van hun kind een formulier ondertekenen waarin zij aangeven dat ze de grondslag van de vereniging respecteren. Ondertekening daarvan geldt als voorwaarde voor het vervullen van een functie door ouders op school. Op schoolniveau wordt hiervoor ook een document vastgelegd. Daarin staat in ieder geval de afspraak dat leerlingen aan alle identiteitsgebonden activiteiten van de school meedoen.
- Het bestuur hanteert een uitnodigend benoemingsbeleid. Bij het aannemen van nieuwe leerkrachten wordt gevraagd dat zij de grondslag van de vereniging en deze identiteitsnotitie onderschrijven. Dat doen zij door hun benoemingsbrief te ondertekenen.
- In de sollicitatieprocedure worden gerichte vragen gesteld over de levensvisie en geloofsbeleving van de kandidaat en over de manier waarop zijn/haar geloof wordt gevoed. Van leerkrachten wordt verwacht dat zij actief kerkelijk meelevend zijn. Ook wordt uiteraard gevraagd naar de handelingsbekwaamheid als het gaat om de vormgeving van de christelijke identiteit, zoals die onder meer concreet tot uiting komt in een vastgestelde competentie met betrekking tot identiteit. Tijdens een benoemingsprocedure dient de kandidaat in ieder geval een les godsdienstige vorming te verzorgen.
- De Viermaster stimuleert de identiteitsontwikkeling van de scholen en kan in het kader daarvan ondersteuning bieden op het gebied van de religieuze ontwikkeling van haar personeelsleden in de vorm van bijvoorbeeld pastorale begeleiding.

